

maailma, koiramaailmakin, olisi sinulta ainaiseksi suljettu. Ja sinä vetäytyd kahleesi juurelle ja kysyt itseltäsi:

Milloin maailman portit aukenevat, milloin pääset sinä sinne, missä muut

koirat vapaana temmeltävät, tai tappelevat — luupalasesta.

Simassa, (Siperiassa) 26—8—'18.

Jussi Raitio.

KATSAUKSIA

Käänte Venäjän kysymyksessä

(True translation filed with the post master at Fitchburg, Mass., as required by the act of Oct. 6, 1917.)

Ranskan ja Englannin Venäjän poliittikka johti tärkeän Venäjän kysymyksen vaaralliselle tielle. Kaikki Venäjän taholta tulleet ja osaksi Amerikan taholta myötätuntoa saaneet, sovitteluyritykset typerästi hyljättiin. Teoreettisesti Venäjä ja liittolaiset eivät olleet sotatilassa mutta käytännössä vallitsi sota. Liittolaisjoukkoja oli eri tahoilla Venäjää pystyttelemässä "laillisia" ja "järjestyksellisiä" hallituksia ja taistelemassa työväenhallituksen joukkoja vastaan. Mutta nämä "lailliset" hallitukset, joiden "voimakkuuteen" liittolaismaissa luotettiin Venäjän entisten virkahoerjojen "tietojen" perusteella, osottautuivatkin toinen toisensa perästä aivan kykenemättömiksi ja voimattomiksi. Ne pysyivät pystyssä vain sikäli kuin liittolaisten sotajoukot olivat niiden tukena.

Tsaarinaikaisten ja muitten virkahoerjojen vakuutukset, että Venäjän kansan enemmistö ei kannata työväenhallitusta ja on valmis luopumaan siitä, niin pian kuin siihen suinkin tulee tilaisuus, osottautuivat pelkiksi vaiheiksi. Liittolaismaitten Venäjälle lähettämät joukot eivät saaneetkaan odotamaansa tukea venäläisiltä. Heitä Venäjälle lähetettävissä oli otaksuttu, työväenhallituksen luonnetta ymmärtävien vastaselityksistä huolimatta, että heti kun liittolaisjoukkoja näyttääntyy, niin suuret venäläisjoukot vapaaehtoisesti kerääntyvät heidän rinnalleen. Mitään tällaista ei tapahtunut. Päinvastoin liittolaisjoukot huomasivatkin heitä vastas-

sa olevan kaikkialla voimakasta vastarintaa.

Työväenhallituksen pysyväisyyteen ei luotettu. Senvuoksi monta paljoamaksavaa virhettä tehtiin liittolaisten taholta. Heti alusta lähtien. Kun Venäjän ja Saksan välillä oli alkanut rauhaneuvottelut ja Saksan taholta esitettiin sikamaisia ehtoja, yritti työväenhallitus rakentaa suhteita liittolaisten kanssa. Yhdysvaltain senaatissa on tästä esitetty työväenhallituksen virallinen esitys liittolaismaille. Se kuului seuraavasti:

"Siinä tapauksessa (a) jos Neuvostojen Yleis-venäläinen kongressi kieltäytyy vahvistamasta rauhansopimusta Saksan kanssa, tai (b) jos Saksan hallitus, rikkoen rauhansopimuksen, alkaa uudelleen hyökkäysliikkeen tarkotuksella jatkaa ryöstöretkeään, tai (c) jos työväenhallitus tulee pakotetuksi rikokomaan rauhansopimuksen — ennen tai jälkeen sen hyväksymisen — ja alkaa uudelleen sotaliikkeet — niin kaikissa näissä tapauksissa on sangen tärkeätä neuvostojen sotilaallisiin ja poliittisiin suunnitelmiin nähden saada vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

"1. Voiko Neuvostohallitus luottaa Yhdysvaltain, Englannin ja Ranskan apuun taistelussaan Saksaa vastaan?

"2. Minkälaista apua voitaisiin antaa lähimmässä tulevaisuudessa, ja millä ehdolla — sotatarpeita, kuljetusvälineitä, tarveaineita ja elintarpeita?

"3. Minkälaista apua annettaisiin erikoisesti Yhdysvaltain taholta?

"Jos Japani — joko Saksan kanssa tekemän avoimen sopimuksen kautta tai

ilman sitä — yrittää vallottaa Vladivostokin ja Itä-Siperian rautatien, mikä uhkaisi erottaa Venäjän Tyyneestä merestä ja suuresti vaikeuttaisi neuvostojen sotajoukkojen keikkimistä itään Uraalin seuduille — niin minkälaisiin toimenpiteisiin ryhtyisivät muut liittolaiset sellaisessa tapauksessa, estääkseen japanilaisia laskemasta maihin joukkoja Venäjän kaukaiseen itään ja taatakseen Venäjälle esteettömän kulkutien Siperian kautta?

“Missä laajuudessa Yhdysvaltain hallituksen mielestä, yllämainittujen olosuhteitten vallitessa, voitaisiin taata apua Englannista Muurmännin ja Arkanangelin kautta? Mihin toimenpiteisiin voisi Englannin hallitus ryhtyä taatakseen tämän avun ja senkautta poistaakseen niiltä huhujen perusteet, joitten mukaan Englannin hallitus omaa vihamielisiä suunnitelmia Venäjää vastaan tulevaisuudessa?”

“Kaikki nämä kysymykset ovat tehdyt sen itsestään selvän ehdon vallitessa, että Neuvostohallituksen sisäinen ja ulkomaapolitiikka edelleenkin jatkuu kansainvälisen sosialismin periaatteitten mukaisena ja että Neuvostohallitus säilyttää itsenäisyyden kaikkiin ei-sosialistisiin hallituksiin nähden.”

Vaikka Venäjällä olevista liittolaismaitten edustajista usea ehdotti hallituksiaan vastaamaan suosiollisesti näihin kysymyksiin, niin liittolaismaitten hallitukset eivät vastaneet yhdelläkään sanalla. Sen sijaan haudottiin suunnitelmia työvänehallituksen kukistamiseksi, jonka vuoksi aikoinaan usealta taholta oltiin talpuvaisia kyselemään, kumpiko on tärkeämpää: Saksan kukistaminen vai työvänehallituksen kukistaminen?

Kun Venäjän lähentelemisyrietykset eivät onnistuneet, vaan päinvastoin vihamielisyyttä, vieläpä salavehkeilyjäkin tuli vastaukseksi, niin Venäjä pakottui tekemään, heidän omienkin sanojensa mukaan, häpeällisen Brest-Litovskin rauhan Saksan kanssa.

Tosin suuvallankumouksellisten tahtoita sitä vielä sittenkin vastustettiin. Mutta tunteet eivät auttaneet. Tästä puhui sangen sattuvasti Lenin, jonka lausunto tavallaan kuvaa nykyistäkin käännekautta.

Lenin, vaatiessaan Brest-Litovskin

rauhansopimuksen hyväksymistä, lausui helmik. 24 p:nä 1918 m. m. seuraavaa:

“Saksan vastaus, kuten edustajat huomannevat, antaa meille paljon vaikeammat rauhanehdot kuin Brest-Litovskissa. Ja kuitenkin minä olen ehdottomasti vakuutettu, että ainoastaan täydellinen juopumus vallankumouksellisista fraaseista voi vaikuttaa kenenkään kieltäytymästä allekirjottamasta näitä ehtoja. Tämän vuoksi minä aloin “Pravdassa” artikkelisarjassa nimimerkillä “Karpov” armottoman taistelun “vallankumouksellisia fraaseja” ja “vallankumouksellista kiihkoa” vastaan, koska minä näin siinä kaikista suurimman vaaran puolueellemme — ja sen vuoksi vallankumoukselle. Vallankumoukselliset puolueet, jotka tarkasti noudattavat vallankumouksellisia taisteluhuutoja ovat olleet useita kertoja historiassa sairaina “vallankumouksellisista fraaseista” ja hukkuneet niitten johdosta.... Seitsemännessätoista väitteessäni minä kirjoitin, että jos me kieltäyntyimme allekirjottamasta ehdotettua rauhaa, silloin “ankara tappio on pakottava Venäjän tekemään vieläkin “hyödyttömämmän rauhan”. Se osottaui vieläkin pahemmaksi meidän perääntymisemme takia ja kun hajaantuvat armeijamme kieltäytyi kokonaan taitelemasta. Tällä hetkellä ainoastaan hurjat fraasit, tyhjät sanat, voivat pakottaa Venäjän, sen tämänhetkisessä toivottomassa asemassa, palaamaan takaisin sotaan; ja minä persoonallisesti en tietenkään jää hetkeksikään hallitukseen tai puolueemme keskuskomiteaan, jos fraasipolitiikka saa ylivalvan. Tällä hetkellä katkera totuus on paljastunut niin kauhistuttavan selvästi, että sitä on mahdotonta olla näkemättä. Venäjän koko porvaristo riemuitsee ja juhliivat saksalaisten tuloa. Ainoastaan ne jotka ovat juopuneita pelkistä fraaseista voivat sulkea silmänsä sille tosiasialle, että vallankumouksellisen sodan politiikka — ilman armeijaa — on vettä porvariston myllyyn. Dwinskissä venäläiset upseerit jo kantavat olkalappujaan. Riehitzassa porvaristo tervehti saksalaisia suurella ilolla. Pietarissa, Newskin varrella, porvarilehdistössä — Rietschissä, Dielo Narodassa, Novi Lutshissa, y.

m. — jo valmistaututaan juhlimaan otaksuttua neuvostovallan kukistumista saksalaisten kautta. Jokaisen täytyisi tällä hetkellä nähdä, että ne, jotka ovat tätä pikaista, tätä erittäin vaikeata rauhaa vastaan, ovat murskaamassa neuvostovalltaa. Meidän on pakko hyväksyä mitä vaikein rauha. Tämä rauha ei tule tukahduttamaan vallankumousta Saksassa ja Euroopassa. Me tulemme järjestämään Vallankumouksellisen Armeijan, ei fraaseilla ja tyhjillä huudahduksilla — kuten se oli järjestetty niiden taholta, jotka tammikuun 7 päivän jälkeen eivät tehneet mitään estääksemme armeijan pakenemasta—vaan **järjestyksen** kautta, toiminnan kautta luomme vakavan, koko maata käsittävän voimakkaan armeijan.”

Venäjä teki pakollisen rauhan. Mutta se tehtiin siinä vakavassa tietoisuudessa, että se ei ole historian viimeinen sana. Ja myöhemmät tapahtumat ovatkin todistaneet sen. Saksan militarismi makaa vallankumouksen koron alla.....

*

Venäjä sai tarvitsemansa lepoajan järjestääkseen sisäisiä asioita kootakseen voimia. Voimakkaan, järjestyneen punasen armeijan luomistyö edistyi tarmokkaasti. Alettiin puhua jo miljoonisesta hyvin järjestetystä ja työläisten oman kurinpidon elähtyttämästä armeijasta....

Vieläkään ei liittolaismaitten taholta ryhdytty sovitteeluihin, vaikka Venäjän taholta ei tarjouksia puuttunut. Yhdysvaltainkin hallituksen taholta koetettiin vaikuttaa toisiin liittolaishallituksiin. Täällä oltiin kaukonäköisempiä.

Saksan kanssa tehtiin aselepo. Rauhaneuvottelut alkoivat. Venäjän kysymys oli edelleenkin ratkaisemattomana. Vastavallankumoukselliset yrittivät yhä uudelleen sotkea liittolaismaita sekavaan vyyhtiinsä. Liittolaismaissa itsesäännin alkoi sisäiset myllerrykset. Voimakas yleinen mielipide alkoi vaatia tietoa, mitä heidän hallituksensa oikein aikoiivat Venäjän suhtein. Minkävuoksi siellä pidettiin vieläkin joukkoja, vaikka sota Saksan kanssa jo oli päättynyt? ! Nyt ei ainakaan sopinut enää väittää niitä pidettävän siellä — saksalaispelon takia, strategisista syistä. Julkisissa lau-

sunnoissakin alkoi jo ilmaantua pelkoa siitä, että ellei Venäjän kysymystä saada pikaiseen ja onnelliseen ratkaisuun, niin sisäiset olot tulevat vieläkin uhkaavimmiksi.

Englannin hallitus olikin jo tehnyt esityksen, yhtyen Yhdysvaltain hallituksen mielipiteisiin. Ranskan hallituksen taholta vielä esitettiin lujaa vastarintaa. Mutta aika oli jo tullut se.laiseksi, että tulen kanssa ei sopinut leikitellä. Nyt oli taivuttava.

Venäjän työväenhallituksen voima oli myös paisunut valtavaksi. Venäjällä olevat liittolaisjoukot alkoivat kärsiä tappioita. Työväenhallituksen taholta osotettiin lujaa luottamusta omiin voimiin. Kertoohan New York Worldin kirjeenvaihtajan haastattelu Leninin kanssa m. m. Leninin sanoneen:

“Me haluamme rauhaa ja olemme ehdottaneet rauhaa monta kertaa, mutta me olemme valmistuneet jatkamaan sota, ja olemme vakuutettuja voitostamme. Armeijallamme on ollut erinomaisia menestyksiä Kasanin ja Samaran valloituksen jälkeen tähän saakka. Viimeisinä päivinä me emme ole kuulleet muista kuin voitoista.”

Kun kirjeenvaihtaja kysyi, mitä he tekevät jos liittolaiset päättävät lähettää suuria armeijoita, niin Lenin vastasi: “Jos he lähettävät armeijoita, jotka eivät ole riittävän suuria, niin me voitamme ne.” “Mutta jos lähetetään oikein suuria armeijoita?” kysyi kirjeenvaihtaja. “Silloin aiheuttavat he suuren suuren sodan”, vastasi Lenin hymyillen.

Tällaiseksi on tilanne lopulta muuttunut. Ja niinpä kaikkien Venäjän vallankumouksellisten ja maailman imperialisien suureksi katkeruudeksi rauhankongressi teki päätöksen, jossa se kehotti Venäjän työväenhallitusta (tosin nimellisesti kaikkia Venäjän “hallituksia”) lähettämään edustajansa neuvotteluihin rauhan aikaansaamiseksi. Neuvottelut ehdotettiin pidettäväksi Marmaran meren Prinses-saarella.

Kun työväenhallitus on aina halunnutkin aikaansaada neuvottelut, jotta se rauhallisissa oloissa pääsisi entistä tarmokkaammin järjestämään Venäjän sisäisiä asioita, niin suostui se esitykseen. Nyt se kuitenkin oli jo päässyt

niin voimakkaaseen asemaan, että epäpeällistä rauhaa se ei ryhdy tekemään. Niinpä suostumissähkösanomassa painotetaan, että "se laajuus missä määrin työväenhallitus on valmis sopimaan liittolaisvaltojen kanssa riippuu sen sotilaallisesta asemasta verrattuna liittolaismaitten hallitusten sotilaalliseen asemaan, ja on otettava huomioon, että työväenhallituksen sotilaallinen asema parantuu päiväpäivältä."

Toiselta puolen myöskin työväenhallitus ilmoitti olevansa valmis myönnytyksiin. Se sitoutui takaamaan valtiovelkojen korkojen maksun, suostuu antamaan liittolaismaitten kansalaisille kaivos-, metsä-, teollisuus-, y. m. oikeuksia.

Työväen yliopisto Venäjällä

Venäjältä silloin tällöin saapuvat todelliset tiedot kertovat voimakkaasta valmistustyöstä, jota harjotetaan työläisjoukkojen keskuudessa. Erittäin laajaperäiset opetusäännöt, y. m. pakottavat ihmettelemään, mitenkä näillekin asioille on voitu panna niin paljon huomiota yksityiskohtaisesti, vaikka kaikkia voimia on täytynyt keskittää niin monelle taholle pelkästään puolustustarkoituksiin. Säkenien tulevissa numeroissa tullaan julkaisemaan joltakin opetussääädöksiä osotukseksi siltä perin pohjaisuudesta, jolla valmistustyötä suoritetaan. Ja jo tähän mennessä on saavutettu tuloksia siinä määrässä, että hyvällä syyllä voi sanoa Venäjän olleen sivistyksen ulkopuolella aina siihen päivään saakka kuin työläiset ottivat itse vallan käsiinsä.

Tieteellinen sosialismi, marxilaisuus, on saanut erikoishuomiota osakseen. Kaikista sisäisistä ja ulkonaistista vastuksista huolimatta on tieteellisen sosialismin alalla tehty paljo enemmän kuin missään muussa maassa. Ensi kertaa maailmanhistoriassa on nyt perustettu Moskovaan tieteellinen yliopisto yhteiskuntapoliittisia kysymyksiä varten täydellisesti marxilaisuuden pohjalla.

Työläisten yliopisto on nyt olemassa! Ja se toimii hallituksen kustannuksella! Kolme ja puoli miljoonaa ruplaa on

Kuitenkin sillä ehdolla, että Venäjän sisäinen järjestelmä ei senkautta joudu millään tavalla kärsimään. Kaikkien tärkeimpänä myönnytyksenä on juuri entisten valtiovelkojen maksu, jonka Venäjä aikaisemmin päätti peruuttaa. Mutta, käyttäeksemme Leninin sanoja: "Venäjän hallitus on taipuvainen maksamaan velat, jos sillä keinolla saadaan sota Venäjää vastaan päättymään". Rauha on tärkeätä Venäjän sisäisten asioiden järjestelyyn. Ja Venäjän työväestö tietää Brest-Litovskin kokemuksesta, että kaikki mitä tänä hetkenä tehdään Venäjän vallankumouksen turvaamiseksi ja edistämiseksi, ei ole oleva historian viimeisenä sanana!

tämän yliopiston kustannusarvio. Mutta se suorittaa myös laajakantoista työtä.

Maailman ensimmäinen Työväen Yliopiston juhlalliset avajaiset pidettiin lokakuun 1 päivänä. Yliopistorakennus sijaitsee lähellä Moskovaa, ollen se entinen herrojen korkeakoulu. Opintohuoneitten seinät ovat historiallisten maalausten peittämiä. Kaikenlaisia tieteellisiä lalitteita ja tutkimusvehkeitä tapaa erikoisissa tutkimushuoneissa. Museo-, kirjasto-, taide-, y. m. huoneita on runsaasti.

Norjalaisen sosialistilehden Social-Demokratenin kirjeenvaihtaja oli avajaisitilaisuudessa läsnä. Hän kertoo avajaisien tehneen juhlallisen vaikutuksen. Useita satoja nuoria työläisnuorukaisia oli kokoontunut juhlasaliin. Tästä lähtien oli heidän kaikki huomiionsa kiinnetty tieteellisen sosialismin tutkimiseen. Yliopiston johtaja, professori Pokroffsky avasi juhlallisuuden. Voimakkaat suosionosoitukset kajahtivat kun hän julisti Maailman ensimmäisen sosialistisen yliopiston toiminnan alkuun. Radek ja rva Kollontay puhuivat siitä merkityksestä, minkä tieto antaa työväenluokalle.

Yliopistossa on nykyään 900 oppilasta eri tahoilta Venäjää. Heidät on opinteille kustantanut paikalliset työväenneuvostot. Opetus ja opetusväli-

neet ovat vapaita. Minkäänlaista sisäänpääsyä tutkintoa ei ole. Kaikki luennot, tutkimusten tulokset, y. m. julaitaan kirjassina valtion kustannuksella ja jaetaan muihin kouluihin jne.

Yliopiston johtavia tiedemiehiä on m. m. kansantaloustiet. Bogdanoff, Bucharin, Radek, Rjasanoff, Obelensky, Steeklow, Kerensjentsjeff, rva Lenin ja rva Kollontay. Kaikkiaan noin 50—60 henkilöä toimii luennoitsijoina ja opettajina. Ketään ei oteta yliopiston opettajaksi, ellei hän ole yhteiskuntatieteen alalla osottanut omaavansa täysipainoisia kykyjä.

Yliopiston kunnioitettajaksi on nimetty useita kansainvälisen sosialistiliikkeen huomattavia kykyjä. Heidän joukossaan on m. m. Karl Kautsky, Franz Mehring, Liebknecht, Friedrich Adler, Guilbeaux, Romain Rolland, y. m.

Yliopiston työn laajuudesta saa jonkinlaisen kuvan, kun tietää siellä olevan 500 eri kurssia, perustuen seuraaviin kolmeen pääosastoon: 1 Yhteiskunta-historiallinen osasto. 2 Talousopillinen osasto. 3. Teknillis-kansantaloudellinen osasto.

Kaikkien maitten työläisille

(True translation filed with the post master at Fitchburg, Mass., as required by the act of Oct. 6, 1917.)

Ylläolevalla otsikolla varustetun julistuksen antoivat Saksan Spartacus-ryhmän jäsenet jouluk. lopulla. Sen allekirjottajista ei tällä hetkellä ole enää elossa kuin Klara Zetkin. Frans Mehring, Saksan sosialistiliikkeen veteraani ja puolueen historioitsija kuoli joku aika sitten. Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg, salvat hengellään maksaa rohkean toimintansa työväenluokan hyväksi.

Tämä julistus tulkitsee niitä pyrkimyksiä, joita Saksan spartaculaiset omaavat ja valaisee heidän suhdettaan nykypäivän suuriin kysymyksiin. New York Times, jonka mukaan suomalainen käännös on tehty, on tehnyt käännöksen sveitsiläisen 'Berner Tagewacht'-in' joulukuun 26 p:n numerosta. Julistus kuuluu:

**"Proletaarit! Työläismiehet ja naiset!
Toverit!**

"Vallankumous on tullut Saksan maahan. Sotilasjoukot, joita neljän vuoden ajan ajettiin teurashuoneeseen kapitalististen voittojen tähden; työläisjoukot, joita neljän vuoden ajan on riistetty, sorrettu ja nälällä näännytetty, ovat kapinoineet. Sorron hirvittävä välikappale — Preussin militarismi, tuo ihmiskunnan kirous — makaa murtuneena maassa. Sen huomatta-

vimmat edustajat ja siitä syystä kaikkein huomattavimmat sotaan syyllisistä, keisari ja kruunprinssi, ovat paenneet maasta. Työläisten ja sotilaiden neuvostoja on perustettu kaikkialle.

"Kaikkien maiden työläiset, me emme sano, että kaikki valta Saksassa olisi työläisten käsissä, että köyhälistö olisi saavuttanut täydellisen voiton. Hallituksessa ovat vielä kaikki ne sosialistit, jotka elokuussa v. 1914 luopuivat meidän kalleimmastamme, Internationalesta, jotka neljän vuoden ajan pettivät Saksan työväenluokkaa ja samalla kertaa Internationalia.

"Mutta kaikkien maiden työläismiehet ja naiset, nyt Saksan työläiset puhuvat teille. Me uskomme, että meillä on oikeus esiintyä teidän edessänne heidän nimessään. Sodan ensimmäisestä päivästä saakka me olemme koettaneet täyttää kansainvälistä tehtäväämme taistelemalla rikollista hallitustamme vastaan kaikella voimallamme ja leimaamalla sen sellaiseksi, joka todella on syyllinen sotaan.

"Tällä hetkellä meidän työemme on oikeutettua historian, Internationalen ja Saksan köyhälistön edessä. Kansajoukot kannattavat meitä innokkaasti, jatkuvasti levittäen työväen tietoisuutta siitä, että hetki on lyönyt ratkaisua välit kapitalistiluokan vallan kanssa.

"Mutta Saksan köyhälistö ei voi suorittaa tätä suurta tehtävää yksinään; se

voi vain taistella ja voittaa vetoamalla koko maailman proletariatin solidariisuuteen.

"Toverit sotivissa maissa, me olemme selvillä teidän asemastanne. Me hyvin tiedämme, että teidän hallituksenne, nyt kun ne ovat saavuttaneet voiton, pimitävät kansan silmiä voittonsa ulkopuolisella loistolla. Me tiedämme, että he täten onnistuvat menestyksellään saattamaan sodan syyt ja päämäärät unohtetuksi.

"Mutta me myös tämän lisäksi tiedämme, että teidänkin maissanne köyhällistö teki hirvittäviä veriuuhreja, että se on väsynyt hirvittävään sotaan, että köyhällistö nyt palaa kotiansa ja löytää siellä puutetta ja kurjuutta samalla aikaa kun biljooniin nousevat rikkaudet ovat kasaantuneet harvojen kapitalistien käsiin. Köyhällistö on käsittänyt ja tulee käsittämään, että teidänkin hallituksenne ovat käyneet sotaa omistavien luokkien hyväksi. Se edelleen tulee käsittämään, että teidän hallituksenne, silloin kun ne puhuivat oikeudesta ja sivistyksestä, pienten kansojen suojelemisesta, tarkottivat kapitalin voittoja samalla tavalla kuin meidänkin hallituksemme puhui kodin puolustamisesta ja että oikeuden mukainen rauha ja kansojen liitto merkitsevät samaa kuin Brestin rauhakin. Täällä ja siellä on sama inhottava saaliinhalu, sama sorrarohalu, sama päättäväisyys käyttää hyväkseen kaikki sodan tuomat edut.

"Maailman imperialistit eivät tunne yhteisymmärrystä; ne tuntevat vain yhden oikeuden — kapitalistien voiton; ne tuntevat vain yhden kielen — miekan; ne tuntevat vain yhden menettelytavan — väkivallan. Ja jos ne nyt puhuvat kaikissa maissa, teidän maassanne ja meidän maassamme, kansojen liitosta, aseista riisumisesta, pienten kansojen itsemääräämisoikeudesta, ne käyttävät vain hallitsijain tavallisia vaihtelevia fraaseja tarkotuksella tuutittaa köyhällistön uneen.

"Kaikkien maiden työläiset! Tämän täytyy olla viimeisen sodan! Me olemme velkaa sen kahdelletoista miljoonalle kaatuneelle uhrille, me olemme sen velkaa lapsillemme ja me olemme sen velkaa ihmiskunnalle.

"Europa on tehty raunioksi kansojen välisen sodan kautta. Kaksitoista miljoonaa ruumista peittävät imperiaalistisen rikoksen näyttämön. Nuoruuden kukka ja kansojen parhain mieluisuusvoima on kaadettu. Lukemattomia tuotantovoimia on hävitetty. Ihmiskunta on melkein valmis kuolemaan verenvuodatuksessa, jolle ei ole vertoja historiassa. Voittajat ja voitettut ovat kuilun partaalla. Ihmiskuntaa uhkaa mitä hirvittävin nälänhätä, koko tuotantokoneiston seisaus, taudit ja rappeutuminen.

"Tämän hirvittävän anarkian ja valloilleen päästetyn kaaoksen suuret rikkolliset — hallitsevat luokat — eivät kykene kontrolloeraamaan omaa luomaansa. Kapitaalini hirviö, joka suunnitteli maailman sodan, ei kykene lopettamaan sitä, palauttamaan todellista järjestystä, takaamaan leipää ja työtä, rauhaa ja sivistystä, oikeutta ja vapautta ja kidutetulle ihmiskunnalle.

"Se mitä hallitsevat luokat rauhana ja oikeutena järjestelivät, on vain raa'an voiman uutta työtä, josta sorto, viha ja uudet veriset sodat nostavat tuhansia päätänsä.

"Sosialismi yksinään on tilaisuudessa täydentämään pysyvaisen rauhan suuren työn, parantamaan ne tuhannet haavat, josta ihmiskunta vuotaa verta, muuttamaan sodan hävittämät Euroopan viljavainiot kukoistaviksi puutarhoiksi, luomaan kymmenen uutta tuotantovoimaa jokaisen hävitetyn voiman tilalle, herättämään ihmiskunnan kaikki fyysiset ja siveelliset voimat ja tuomaan veljellisen solidaarisuuden ja jokaisen ihmisen kunnioittamisen vihan ja epäsovun tilalle.

"Jos kakkien maiden työläisten edustajat ojentavat käntensä toisilleen sosialismin lipun alla tarkotuksella tehdä rauha, silloin rauha saadaan tehdyksi muutamissa tunneissa. Silloin ei tule olemaan riidan alaisia kysymyksiä Reinin vasemmasta rannasta, Mesopotamiasta, Egyptistä tai siirtomaista. Silloin olisi vain yksi kansa, kaikkien rotujen ja kielen työtätekevät ihmiset. Silloin olisi vain yksi päämäärä: jokaisen edistys ja hyvinvointi.

"Ihmiskunnan edessä ovat seuraavat vaihtoehdot: hajaantuminen ja sortu-

minen kapitalistisessa anarkiassa, tai uudelleen syntyminen yhteiskunnallisen vallankumouksen kautta. Päätöksen teko hetki on lyönyt. Jos te uskotte sosialismiin, niin nyt on aika osottaa se. Jos te olette sosialisteja, niin nyt on aika toimia.

"Siis kaikkien maiden työläiset, kun me nyt kutsumme teitä yhteiseen taisteluun, me emme tee sitä Saksan kapitalistien tähden, jotka "Saksan kansan" nimen varjossa nyt koettavat pelastua omien rikostensa seurauksista; me teemme sen omien samoin kuin teidänkin etujenne tähden. Muistakaa, että teidän voittoisat kapitalistinne ovat valmiit kukistamaan vereen meidän vallankumouksemme, jota he pelkäävät samoin kuin omaansakin. Te itse ette ole tulleet vapaammiksi voiton kautta, te vain olette tulleet enemmän orjuuteiksi. Jos teidän hallitsevat luokkannestitut kukistamaan köyhälistön vallankumouksen Saksassa kuin myöskin Venäjällä, silloin ne kääntyvät teitä vastaan kaksinkertaisilla voimilla. Teidän kapitalistinne toivovat, että voitto meidän ja vallankumouksellisen Venäjän yli antaa heille voimaa kurittaa teitä skorpionilla ja rakentaa tuhannen vuoden riistovaltakunnan sosialismin haudalle.

"Tämästä syystä Saksan köyhälistö laskee toivonsa teihin täällä hetkellä. Saksassa on kypsyneessa yhteiskunnallisen vallankumouksen tunteet vain kaikkien maiden työläiset voivat toteuttaa sosialismin.

"Tämästä syystä me huudamme teille: 'Nouskaa taisteluun! Nouskaa toimintaan. Tyhjiin julistusten, platoonisten päätösten ja leimuavien sanojen aika on ohi! Kansainvälisen toiminnan hetki on lyönyt! Me kehotamme teitä valitsemaan työläisten ja sotilaiden neuvostoja kaikkialla, anastamaan poliittisen vallan ja yhdessä meidän kanssamme palauttamaan rauhan.

"Ei Lloyd Georgan ja Poincaren, ei Sonninin, Wilsonin ja Erzbergin tai Scheidemannin ole sallittava tehdä rauhaa. Rauha on solmittava sosialistisen maailman vallankumouksen hyllyävän lipun alla.

"Kaikkien maiden työläiset! Me kutsumme teitä täyden maailman sosialistisen vallankumouksen työtä tekemään inhimillisen muoto raadon ja maailmalle ja toteuttamaan ne asiat, joilla me usein pyrimme. Meidän menneinä vuosina ja joita me lausomme kuin me erösimme: 'Jämsuomisen' aikana kansat ovat veljet keskenään.

Klara Zetkin ja Rosa Luxemburg
Karl Liebknecht ja Frans Mehring."